

Visies op de stad

‘De stad is vele steden’, zo luidt de titel van het eerste hoofdstuk van ‘Visies op de stad’. Evenzeer kan gezegd worden dat het boek vele boeken is, want het verschijnsel stad wordt in een aantal bijdragen op diverse manieren belicht. Economisch-geografisch, verkeerskundig, politiek, qua ruimtelijke ordening, wonen, duurzaamheid, etc. Sommige bijdragen hebben een wat meer filosofische kijk, zoals hoofdstukken over de beleving van de stad en ‘denken over de stad’.

Speciaal voor lezers van dit tijdschrift is de bijdrage over de openbare ruimte van de stad uiteraard interessant. In dit hoofdstuk komt aan de orde wat openbare ruimte eigenlijk is en hoe het functioneren ervan wordt onderzocht. Onder meer het Project for Public Spaces (PPS) wordt beschreven. Bij dit wereldwijde onderzoeksproject worden vier kenmerken van succesvolle openbare ruimte onderscheiden: gebruik/activiteiten; comfort/uitstraling; toegankelijkheid; sociale kwaliteit. Terecht wordt gesteld dat het meetbaar en tastbaar maken van deze begrippen niet eenvoudig is, waardoor ook het onderzoeksproject zijn beperkingen kent. Daarnaast komt het werk van Jan Gehl aan de orde. Deze Deense architect bestudeerde jarenlang het gedrag van mensen (in het bijzonder voetgangers) in de openbare ruimte en welke factoren dat gedrag beïnvloeden. Zijn belangrijkste aanbeveling: benader de openbare ruimte op ooghoogte en op vijf kilometer per uur. Dat dit geen vanzelfsprekendheid is, wordt op diverse plekken in het boek aangetoond, bijvoorbeeld in het hoofdstuk ‘Mobiliteit en de stad’.

Het perspectief van de lezer wordt nog aanmerkelijk verbreed door het hoofdstuk over het Globale Zuiden. We worden er in deze bijdrage aan herinnerd dat er in onder meer in grote delen van Azië spectaculaire verstedelijkingsprocessen plaatsvinden. Daarmee vinden ook daar grote innovaties in het denken over steden plaats. Bijvoorbeeld over de rol en positie van de informele

economie in steden, die lange tijd vanuit een eenzijdig Westers perspectief is geïnterpreteerd.

‘Visies op de stad’ is al met al een sterke bloemlezing van allerlei manieren waarop je naar de stad kunt kijken. Ondanks de grote diversiteit is er samenhang tussen de hoofdstukken. Op diverse plekken worden dwarsverbanden gelegd, onder andere in de historische overzichten. Dat is niet alleen nuttig voor de academische wereld - het boek wordt gebruikt in het universitaire onderwijs - maar evenzeer voor professionals die bij tijd en wijle het vakgebied willen overzien en willen weten in wat voor trip men zit. ●

(Michiel G.J. Smit, Redactie Stadswerk magazine)

▲ Titel: Visies op de stad; van tuindorp tot smart city
Auteurs: Ger-Jan Hospers, Rianne van Melik en Huib Ernste (red.)
Uitgave van: Boom Lemma uitgevers; Den Haag, 2015; 201 pagina's
Prijs: €34,50
ISBN: 978-94-6263-560-5